

Korte beschrijving van:

Economium: Talent Ontwikkelings Programma (TOP) Arbeid & Economie

Talentontwikkeling heeft prioriteit, in het landelijk onderwijsbeleid en ook op vele scholen. De talentontwikkeling wordt vaak gekoppeld aan arbeidsgebieden. Voor het arbeidsgebied kunst, cultuur en natuurwetenschappen is in het havo/vwo talentontwikkeling hier en daar op gang gekomen (technasium, samenwerking met conservatoria). Voor de vakken/het profiel waar vele leerlingen voor kiezen, namelijk economie, management & organisatie / economie en maatschappij ontbreken dergelijke perspectieven, hoewel aan te nemen is dat zich ook daar talenten bevinden die het waard zijn zich verder te ontwikkelen.

Daarom **verkent APS** met een aantal scholen en bedrijven/instellingen een programma waardoor in havo/vwo talentontwikkeling op het terrein van economie en arbeid gestalte krijgt.

Kenmerkend voor dit programma is:

- Het is uitsluitend voor bovenbouw havo/vwo.
- Het is voor leerlingen met economie en/of management & organisatie in het pakket, met goede schoolresultaten, met aanleg (kunnen), doorzettingsvermogen (willen) en initiatief/creativiteit.
- Er zijn opdrachten van bedrijven/instellingen die ook worden uitgevoerd bij die bedrijven/instellingen. Bij de uitvoering vormen onderzoeken, ontwerpen, organiseren en produceren een belangrijk bestanddeel.

De algemene doelen van top arbeid & economie zijn:

- voor de school: het profiel economie & management krijgt meer allure;
- voor de talentvolle leerling: verwerft meer kennis, vaardigheden en persoonlijke kwaliteiten en krijgt meer inzicht in wat werken in het arbeidsgebied arbeid & economie inhoudt;
- voor het bedrijf/de instelling die meedoet: een product, een dienst, een procedure of een voorziening die bijdraagt aan het functioneren van het bedrijf/de instelling.

De **opdrachten** vormen de ruggengraat van het programma.

Enkele ontwerpprincipes voor de opdrachten zijn:

- onderzoeken (vwo), ontwerpen (havo en vwo), produceren (havo en vwo), organiseren (havo);
- open opdracht (geen pasklaar antwoord, keuzeruimte);
- reflectie op eigen handelen, en op de vragen: Is dit type werk iets voor mij? Heb ik uit mezelf gehaald wat erin zit? Dus willen en kunnen reflecteren, vooraf en achteraf.

Van de kant van de deelnemende scholen en bedrijven/instellingen is aanvulling op deze ontwerpprincipes nodig.

Voor de leerlingen komen de opdrachten bovenop het 'normale' programma, er vervalt niets. Wel zal nagegaan moeten worden of er een inhoudelijk relevante koppeling met reguliere leerstof en vooral met praktische opdrachten/een profielwerkstuk te maken is.

De opdrachten komen van **bedrijven/instellingen** en worden (goeddeels) uitgevoerd bij bedrijven/instellingen. Bedoeld zijn bedrijfsleven en (semi-)ambtelijke wereld (provincie, gemeentes, woningbouwverenigingen et cetera).

APS polst landelijke ketens, zoals supermarkten, banken, makelaars, verzekeringsmaatschappijen, uitzendbureaus, hotelketens.

Graag wordt ook gebruik gemaakt van (te ontwikkelen) lokale/regionale contacten van scholen. Nagegaan moet worden onder welke voorwaarden bedrijven/instellingen bereid zijn mee te doen. Wat zijn ze bereid te investeren aan menskracht en financiële middelen?

Voorbeelden van opdrachten:

- hulp bij gegevens invoeren, digitalisering van systemen;
- een (beter) rooster voor vakkenvullers;
- marketingonderzoek;
- onderzoek naar kostenbesparingen.

Non-voorbeelden van opdrachten

- pizzakoerier, krantenbezorger, vakkenvuller, kassawerk;
- oriëntatie, snuffelstage, maatschappelijke stage.

Onderzoek

De vraag is op welke wijze de eerder genoemde algemene doelen haalbaar zijn. Vandaar dat er onderzoek plaatsvindt.

De onderzoeksvraag luidt: *'Kunnen talentvolle leerlingen havo/vwo met economie en/of management & organisatie in het pakket (meestal profiel economie & management) extra uitgedaagd worden met opdrachten van en voor bedrijven/instellingen?'*

Het onderzoek mag *geslaagd* genoemd worden als duidelijk is:

- dat talentontwikkeling op arbeid en economie d.m.v. externe opdrachten haalbaar is en wat scholen daarvoor moeten doen;
- dat talentontwikkeling op arbeid en economie d.m.v. externe opdrachten onhaalbaar is en aan welke randvoorwaarden blijkbaar eerst moet worden voldaan.

Als *eerste stappen in het onderzoek* brengt APS vergelijkbare initiatieven in kaart; wat zijn de ervaringen daarmee en welke ontwerpprincipes leveren die ervaringen voor het programma op? Gedacht wordt aan o.a. technasium, World School, scholen voor duurzame ontwikkeling.

Ook moeten de ervaringen van de eventueel deelnemende scholen en bedrijven/instellingen geïnterviewd en geanalyseerd worden.

Informatiebijeenkomst voor scholen: 2 februari 2010, van 16.00 tot 19.00 uur, met maaltijd, op APS. Beoogd aantal scholen: vijf tot tien. Elke school komt met een afdelingsleider en een docent economie of management & organisatie.

APS brengt aan de scholen geen kosten voor deelname in rekening. Nagegaan moet worden onder welke voorwaarden de scholen willen meedoen. Wat zijn ze bereid te investeren aan menskracht en financiële middelen?

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met Henk Lindeman, h.lindeman@aps.nl.

APS, Utrecht, **september** 2009